

BILTEN IGMANSKE INICIJATIVE

Godina II, Broj 5

Septembar 2014

Igmanska inicijativa 2014.

Za Igmansku inicijativu 2014. godina predstavlja godinu mnogobrojnih aktivnosti. Nastavljena je implementacija dva obimna projekta: *Slobodan protok radne snage po uzoru na nordijski model saradnje* koji podržava Ambasada Kraljevine Danske u Beogradu i *Zastupanje interesa Roma u okviru Sarajevskog procesa stambenog zbrinjavanja*, koji finansira Fondacija instituta za otvoreno društvo iz Budimpešte.

Slobodan protok radne snage

Uz podršku Ambasade Danske u Beogradu, Igmanska inicijativa je početkom 2014. godine započela projekat *Sloboda kretanja radne snage između zemalja dejtonskog sporazuma uz korišćenje iskustava iz nordijskog modela saradnje*. U okviru projekta formirana je mešovita ekspertska grupa sastavljena od nezavisnih eksperata i predstavnika nadležnih institucija iz sve četiri zemlje, čiji je zadatak bio da analizira zakonodavne okvire u zemljama potpisnicama Dejtonskog sporazuma i potpisane bilateralne sporazume između njih, kako bi se na što efikasniji način regulisao protok radne snage i utvrdilo pravno uređeno tržište rada po uzoru na nordijski model saradnje. Sa

ciljem da se ekspertski tim temeljnije upozna sa funkcionisanjem nordijskog modela saradnje u oblasti protoka radne snage Igmanska Inicijativa je organizovala studijsku posetu sedištu Nordijskog Saveta u Kopenhagenu početkom maja 2014. Krajem maja 2014. održan je konsultativni skup, u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na koji su predstavnici nadležnih parlamentarnih tela i državnih institucija iz četiri države dali svoje sugestije za dopunu ekspertske izveštaja. U septembru i oktobru sledi kampanja lobiranja u sve četiri zemlje sa ciljem da se usvoje preporuke ekspertske tima Igmanske Inicijative. Publikacija će biti objavljena krajem oktobra.

Civilni monitoring Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja

U okviru projekta *Zastupanje interesa Roma u okviru Sarajevskog procesa stambenog zbrinjavanja*, koji je započet u januaru 2014, ekspertski tim je radio na mapiranju i popisivanju romskih izbegličkih porodica, na utvrđivanju njihovih stambenih potreba i davanju preporuka nadležnim institucijama za rešavanje njihovih stambenih problema u okviru Regionalnog

stambenog programa. Nakon uporedne analize dokumentacije nadležnih organa i podataka kojima raspolažu organizacije za prava Roma, kao i izrade ekspertske i nezavisnog izveštaja o stanju stvari na terenu Igmanska Inicijativa je organizovala okrugle stolove u sve četiri zemlje kako bi se pružila podrška nadležnim organima u naporima da se trajno reše

problemi Roma izbeglica u oblasti stambenog zbrinjavanja. Kampanja lobiranja je planirana za septembar i oktobar. U drugoj polovini 2014. eksperti Igmanske inicijative će pružati besplatnu pravnu pomoć i pomoć u pribavljanju dokumenata Romima izbeglicama u sve četiri zemlje. Publikacija će biti objavljena u oktobru.

Teme broja:

- Igmanska inicijativa prati zastupanje interesa Roma u okviru Regionalnog stambenog programa
- Eksperti Igmanske Inicijative procenjuju primenjivost nordijskog modela saradnje u oblasti protoka radne snage
- Tradicionalna sesija Igmanske Inicijative planirana za novembar

Studijska poseta sedištu Nordijskog saveta

Studijska poseta sedištu Nordijskog saveta u Kopenhagenu u organizaciji Igmanske Inicijative održana je 12.05.2014. Delegaciju su činile Dragica Mišljenović, nezavisna ekspertkinja Igmanske inicijative i Ariana Nikolić, direktorica crnogorskog Direktorata za radnu snagu i tržište rada Crne Gore. Poseta je organizovana u cilju upoznavanja sa

nordijskim modelom saradnje u oblasti slobodnog protoka radne snage. Domaćin studijske poste je bio Torkil Sorensen – stariji savetnik za međunarodna pitanja u Nordijskom savetu, a nordijski model saradnje predstavili su Johan Lindblad – stariji savetnik u Nordijskom savetu ministara, Vilborg Hauksdottir - starija savetnica za socijalna i

zdravstvena pitanja i Jakob Schmidth – stariji savetnik za slobodu kretanja. Studijska poseta je završena razgovorom sa Petrom Bolhboro – sekretarom Finansijskog komiteta u Danskom Parlamentu, koji trenutno priprema predloge za promenu socijalnog zakonodavstva. Suština nordijskog modela saradnje zasniva se na

izrazito razvijenom socijalnom dijalogu. Nordijski savet svake godine utvrđuje prioritetne teme o kojima će savet odlučivati. Cilj je da se obezbedi novo nacionalno zakonodavstvo na način da usaglašavanje istog sa zakonodavstvom Evropske unije nordijskim zemljama ne stvoriti nove barijere u slobodi kretanja u regionu.

Sesija Igmanske Inicijative o slobodnom protoku radne snage

U zgradi Parlamenta BiH 20.05.2011. organizovana je konsultativna sesija u okviru projekta koji se odnosi na slobodan protok radne snage po uzoru na nordijski model saradnje. Tom prilikom su predstavnici parlamentarnih tela i

vladinih institucija iz četiri zemlje pozvani da daju svoje sugestije za dopunu ekspertske izveštaja. Sesiju je otvorio Halid Genjac, predsjednik Zajedničke komisije za evropske integracije Parlamentarne skupštine BiH. On je istakao da je nezaposlenost jedan od najvećih problema sa kojima se Bosna danas suočava, jer je oko 40 posto stanovništva nezaposleno. On je takođe napomenuo da bilateralni sporazum koji je BiH potpisala sa

Srbijom 2011. godine gotovo ne funkcioniše. Prema njegovom mišljenju eksperti Igmanske inicijative s pravom naglašavaju neophodnost transparentnosti institucija i suzbijanje sive ekonomije. Genjac smatra da je neophodno ustanoviti realne potrebe i njih uvrstiti u sporazume da bi oni bili funkcionalni. Dragica Mišljenović, ekspertkinja Igmanske Inicijative je posebno istakla da naše zemlje prvo moraju zaštititi

domaću radnu snagu i da je neophodno primjenjivati zakone. Ona je dodala: „Nordijski savjet je formiran 1952. godine i stalno se usavršava. Po ugledu na njih mi moramo definisati koje su to oblasti u kojima ćemo dozvoliti slobodan protok radne snage. Radnike je potrebno zapošljavati gdje je to moguće.“ Ponovila je da su za nordijske zemlje naročito značajna saradnja i socijalni dijalog.

Okrugli sto u Podgorici - 02.06.2014.

Prvi okrugli sto u okviru projekta *Zastupanje interesa Roma u okviru Sarajevskog procesa stambenog zbrinjavanja* održan je u Podgorici 02.06.2014. Povodom ovog događaja Igmanska inicijativa okupila je predstavnike nadležnih državnih institucija, romskih organizacija, međunarodne zajednice i

medija. U diskusiji nakon panela učesnici su identifikovali sledeće probleme: 1. Nedovoljna uključenost predstavnika Roma i romskih NVO u monitoring; 2. Kapaciteti lokalnih vlasti u implementaciji projekta; 3. Veliki broj interno raseljenih još uvijek nije podnio zahtjev za regulisanje statusa; 4.

Pitanje segregacije i getoizacije kroz već odobrene projekte; 5. Rješenje vlade da stanovi budu u vlasništvu lokalnih samouprava.

Predložena su sledeća rešenja:

1. Potrebno da se izrade lokalni programi socijalnog stanovanja
2. Pored gradnje zgrada

potrebno je predvideti i parcele i na njima izgraditi prostorije koje će služiti Romima za rad kojim se bave.

3. Neophodno je paralelno pokrenuti integraciju Roma kroz druge oblasti
4. Neophodno je da se uključi Delegacija EU u Crnoj Gori jer su važan partner u realizaciji RHP.

Okrugli sto u Zagrebu - 01.07.2014.

Okrugli sto u Zagrebu je održan 01.07.2014. Pored predstavnika nadležnih državnih institucija okruglom stolu su prisustvovali i predstavnici romskih organizacija i UNHCR-a.

Nakon izlaganja i diskusije učesnici su zaključili sledeće:

1. Jedan od glavnih problema je da javni pozivi u okviru Regionalnog stambenog

programa ne dopiru do pripadnika romske zajednice u smislu neefikasnog i neblagovremenog pristupa relevantnim informacijama; 2. Ne postoje propisi koji se posebno odnose na stambeno zbrinjavanje socijalno ugroženih građana; 3. Proces pribavljanja neophodne dokumentacije je skup i postoje nepotrebne stavke na listi zahteva; 4.

Romskim izbeglicama je neophodno obezbediti besplatnu pravnu pomoć, kao i pomoć u pribavljanju sve neophodne dokumentacije; 5. Jedan od glavnih problema je neinformisanost legitimno izabranih predstavnika Roma u Hrvatskoj; 6. Sa druge strane, legitimno izabrani predstavnici romske manjine u Hrvatskoj nemaju priznat legitimitet na nacionalnom nivou.

Okrugli sto u Novom Sadu - 03.07.2014.

U Novom Sadu okrugli sto održan je 03.07.2014. na kojem su učestvovali predstavnici UNHCR-a i OEBS-a, Komesarijata za izbeglice Republike Srbije, NVO sektora u Srbiji i romskih udruženja. Skup je bio praćen od strane romske redakcije RTV-a i Glasa osiguranika.

Nakon izlaganja učesnika i debate, usvojene su sledeće preporuke: 1. Potrebno je izvršiti popis romske populacije u celokupnoj izbegličkoj populaciji; 2. Potrebno je

izvršiti mapiranje i teritorijalni razmeštaj romske populacije i utvrditi u kakvim uslovima stanuju; 3. Potrebno je osnivanje terenskih timova koji bi obilazili Rome u njihovim naseljima, ali i u kolektivnim centrima kako bi im se mogla pružiti besplatna pravna pomoć; 4. Neophodno je sprovesti javne akcije i kampanje, kako bi se raseljena lica obavestila o postojećim konkursima; 5. Uslove konkursa neophodno je prilagoditi romskoj populaciji; 6.

Neophodno je utvrditi njihove potrebe stanovanja; 7. Neophodno je utvrditi način za zbrinjavanje ugroženih, izgradnjom montažnih kuća, kupovinom zemljišta i stanova kao i donacijom građevinskog materijala; ; 8. Potrebno je nastaviti sa ekspertskim analizama kako bi se predstavnici vlasti na što bolji način upoznali sa problemima; 9. Neophodno je razvijati i poboljšavati već postojeću mrežu NVO sektora i romskih koordinatora.

Neophodno je sprovesti javne akcije i kampanje, kako bi se raseljena lica obavestila o postojećim konkursima

Okrugli sto u Sarajevu - 08.07.2014.

Četvrti i poslednji okrugli sto organozovan je 8. jula 2014 u Sarajevu.

Učesnici okruglog stola bili su predstavnici kompetentnih vladinih institucija i međunarodne zajednice, romskih organizacija, NVO sektora, kao i medija.

Nakon izlaganja učesnika i predstavljanja ekspertskih analiza, učesnici su započeli debatu u toku koje su

prepoznati sledeći problemi: 1. Zbog sporih administrativnih procedura popravke objekata u kojima žive Romi uglavnom se vrše zimi; 2. Cene rekonstrukcije po metru kvadratnom su uglavnom previsoke, 3. Neadekvatan i nedovoljan monitoring stambenog programa.

Učesnici su kroz konstruktivni dijalog dali sledeće sugestije: 1.

Pronalaženje rešenja koje je vezano za stambeno pitanje pripadnika romske populacije sa statusom izbeglica treba da se ubrza; 2. Monitoring implementacije programa od strane nadležnih institucija treba da bude adekvatan, precizan, nepristrasan i transparentan; 3. Rokovi za popunjavanje prijava protiv izvođača treba da budu utvrđeni i svi korisnici treba da budu

obavešteni o ovim rokovima; 4. Nadležno ministarstvo treba da ubrza proces za rešavanje pitanja oko bespravno izgrađenih stambenih jedinica za romsku populaciju.

IGMANSKA INICIJATIVA

Centar za regionalizam
Laze Telečkog 6/1
21 000 Novi Sad
Serbia

Tel/Fax: + 381 21 528 241

www.igman-initiative.org

www.centarzaregionalizam.org.rs

Igmanska inicijativa je regionalna mreža nevladinih organizacija čiji je rad usmeren na uspostavljanje dobrosusedskih odnosa, obnovu poverenja i tolerancije, kao i na prevazilaženje svih vrsta diskriminacije u zemljama regiona. Kroz brojne aktivnosti koje su fokusirane na uspostavljanje stabilnih demokratskih institucija i vladavine prava, ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava, kao i na obnovu regionalne saradnje Igmanska inicijativa direktno doprinosi unapređenju procesa evropskih i evro-atlantskih integracija čitavog regiona.

Predstojeći događaji Igmanske Inicijative

Kampanje lobiranja

U 9. i 10. mesecu 2014. kopredsednici Igmanske inicijative sastaju se sa predstavnicima parlamentarnih odbora i nadležnih institucija u sve četiri zemlje kako bi lobirali za usvajanje preporuka ekspertskih timova. Nakon sastanaka uslediće konferencije za novinare putem kojih će javnost biti obavestena o rezultatima lobiranja.

Pružanje pravne pomoći

U drugoj polovini 2014. eksperti Igmanske Inicijative koji su angažovani na projektu *Zastupanje Interesa Roma u okviru Sarajevskog procesa stambenog zbrinjavanja* sprovodiće kampanje od vrata do vrata u sve četiri zemlje i na taj način će pružati besplatnu pravnu pomoć i pomoć u pribavljanju neophodne dokumentacije Romima izbeglicama i raseljenim licima. Kampanje će biti organizovane u saradnji sa romskim organizacijama, međunarodnim organizacijama, romskim koordinatorima, nadležnim institucijama i medijima.

Godišnja i tematska sesija Igmanske inicijative

Kopredsednici Igmanske najavili su da tradicionalna sesija Igmanske Inicijative, na kojoj običnu prisustvuju predsednici zemalja potpisnica Dejtonskog Sporazuma, održati u novembru. Tom prilikom rezultati aktivnosti koje su realizovane u okviru oba projekta biće prezentovane široj javnosti. Pored toga tematska sesija, koja će okupiti predsednike četiri parlamenta i predstavnike relevantnih parlamentarnih tela, održaće se u decembru. Svrha tematske sesije je unapređivanje interparlamentarne saradnje između četiri zemlje u prioritarnim oblastima.